

PEST, MÁJUS 23.

22. szám.

I. FÉLÉV. 1861.

Megjelenik e lap hetenkint egyszer: esütörtökön. Előfizetési díj: helyben félévre 1 frt 31 kr., s egész évre 2 frt 62 kr. a ért.; vidékre postán félévre 1 frt 66 kr., s egész évre 3 frt 32 kr. a ért. Az előfizetési pénzek a Szent-István-Társulat ügynöki hivatalába (Lipót-utca, 8. sz.) bérmentesen, a lap szerkesztését illető levelek pedig a „Katholikus Néplap” szerkesztőségéhez (Pest, Zöldfa-utca, 14. sz.) intézendők.

Örök igazságok.

Sokszor esett ki már a toll kezemből e gondolatnál: hisz ezt már mások szebben és jobban is megírták, mint én ... ezzel semmi újat sem közlök! S nem ok nélkül; mert hisz oly annyira kifejelett már bennünk az ujságvágy, miszerint néha a legszentebb igazságok is, ha az újdonság legtöbbször csalékony zománczával nincsenek bemázolva, figyelmünket nem érdemelhetik ki. Azonban nagyon is tapasztalom, hogy az új, mi után oly mehón kapkodunk, nem mindig vezet célhoz. Nyissunk csak réz- vagy vas-kilincses ajtón be: többnyire pogány szokásokkal találkozunk, nyomait is alig láthatjuk hitünknek. Hová tűnt az a régi keresztény egyszerűség, szeretet és szemérem? A szegény vándor-madárkakat biz innen kiűzték. De ne csodálkozzunk ezen. Hisz a milyen a hit, olyan az erkölcsan is. Ha hitünk örökigazságai helyett a hírlap- s szépirodalom hitet és jó erkölcsöket gunyoló, itt-ott szennyes képein mereng lelkünk: akkor e változáson nem ütődhetünk meg. Első Napoleon is azt mondogatta, hogy nem képes a népet kormányozni, mely Voltairét és Rousseaut olvassa. — Bizony pedig napjainkban a Voltairék és Rousseauk száma legio, és ezek teszik tönkre az országot. Kitépik az emberek szívéből az igaz hit csiráit, s a helyett az ellenséges ember konkolyát hintik. De némuljatok el hamis proféták! mi nem fogunk csábszavaitokra figyelni. Szóljon inkább nekünk az Ur, ki maga az ut, élet és igazság; ki mondá: „Az ég és a föld elmúlnak, de az én szavaim el nem múlnak.”

Az egyszer tehát, nyájias olvasó! nem valami új, sőt igen is régi eszméket s dolgokat fogok előtted föltárni. S ha kebledben hitünk utolsó szikrája még ki nem hamvadt: szavaim nem lesznek rád nézve érdek nélküliek. Örök igazságaim ugyanis olyanok lesznek, mint a földben lelt arany, mely mennél inkább dörzsöltetik, annál fényesebb, ragyogóbb s szebb lesz. Az igaz, hogy az emberek mindent, mi egyszerű s mindennapi, megunnak s csak a nagyszerűek, csodálatosak s újak után kapkodnak; pedig minden, mi Istentől jó, az egyszerű-

ség bélyegét viseli magán. Nézzük csak a rét virágait s a mezők egyszerű liliumjait: mily pompásan ruházza őket a Teremtő! Az emberek kőből, vasból építenek maguknak századokig tartó emlékoszlopokat; de végre csak mégis ledőlnek, elporhadnak. A böles Alkotó fog egy darab agyagot s ebből készít magának emléket — s ime! most is fönáll. Ki hitte volna, hogy a szegény názárethi ácsnak fia a világ Üdvözítője legyen? Ki hitte volna, hogy kiseded egyháza, mint a parányi mustármag, terebélyes fává nőjön fel, mely ágait a föld minden részeire kiterjeszti? Ki hitte volna, hogy az igék, melyek szent ajkairól egykor lehangzottak, 18 század múlva is csak oly igazak s változhatlanok, mint voltak? Ezen örök igéknek alapján s szellemében van szándokom némelyeket amaz örök igazságokról időnkint följegyezni, mikről a böles mondja: „Emlékezzél meg végső dolgaidról s soha nem fogsz vétkezni“ (7, 40.). Ugy hiszem, nagyobb lelki haszonnal fogod ezeket nyájias olvasó fogadni, mint egy egész csomó regényt, vagy, mit tudom én, minő czifra, de gonosz szellemű ujságot.

Örök igazságaim elsejéül e kérdés rövid megfajtését tűztem ki: mi az emberi élet?

Nem czélom e tárgyról tudományos értekezést írni, ide avatottabb toll kívántatik. Csak néhány jó gondolatot fűzök össze elmélkedésül.

Az emberi élet rövid vándorlás az örökkévalóságba. Testünk hasonló egy hajóhoz, melyben a lélek a születés percétől kezdve az élet tengerén az örökkévalóság kikötőjébe hajózik. Öt érzékünk a tengerészek, kormánylapátunk az önszeretet, lobogónk a remény, árbo-czunk a hit, vitorlánk a szeretet, szelek a vágyak és szenvedélyek, jelszavunk: „Higy s cselekedjél.“ Az emberi élet hasonlít egy beszédhez, melynek bevezetése a születés, folytatása szenvedés, zárszava a halál. Mi az élet? „Fölemelkedő ködfelleg, mely egy darabig látható“ (Jak. 4, 15.). Életünk hasonló a ködfelleghez, mit a leggyöngébb szellő tova ragad, és szemünk elöl csakhamar elenyészik. „Az ember csak egy leggyöngébb nád-szál a természetben“ — mond Pascal. — Mi az élet? A legjobb esetben nem egyéb, mint rövid álom. Nem cso-

da tehát, ha az életben oly igen cserélgetjük a szerepeket, és oly sokszor csalódunk. Hisz tudjuk, hogy ál munkában a csekélység is nagy nak tükröződik előttünk. Az élet egy színjáték: kinek vig, kinek szomorú, de mindig halállal végződik. Amnyi bizonyos, hogy, midőn utoljára legördül a függöny, valóságos temetés következik. „Rövid, bizonytalan s veszélyteljes a mi vándorlásunk e földön, s e tekintetben csak egy bizonyos: a halál“ (Stolberg). — Az élet ideje percekből, pillanatokból áll, mint a tenger, vizének milliárd cseppjeiből. Percek perczeket üznek tova, mint orkán a parányi fellegeket. Nincs megállapodás, s nincs alkudozás, bár egyik pillanat az öröm, a másik tán a fájdalom keserű poharat köszönti ránk. Gyorsan, visszavonhatlanul enyészik előlünk minden, mint a gőzmozdonyon utazóknak. „Napjaim gyorsabbak valának a futónál“ — mond Jób (9. 25.). — Életünk egy napi út, mely majd zöldelő oázokon, majd izzasztó homoktengeren vezet keresztül. Az utközben leszaggatott virágok csakhamar elhervadnak, a gyönyörök almái Sodoma gyümölcseivé válnak. Ilyenkor sovár pillanatokot vet a kimerült vándor valódi hazája felé. „Nincs itt maradandó városunk, hanem egy jövendőt keresünk“ (szent Pál Zsid. 13. 14.). . . . E föld nem a mi hazánk; ez reánk nézve csak egy átmeneti hely, honnan mint száműzöttek valódi hazánkba, az örökkévalóságba sietünk. Minden lépés, minden pillanat s minden lélekzet egy bizonyos távolsága azon utnak, melyen vándorlunk. Míg én írok s te olvasasz: mindketten észrevétlenül közelgünk az örökkévalósághoz. „Az, a mit írok, mond szent Jeromos, életemnek egy részét veszi igénybe.“

Menjünk csak egy esermelyhez s nézzük, mint osonnak szemeink elől a habok, egymást üzve. Valamint e haboknak ninesen megállapodási pontjuk, míg a tengerhez nem érnek: úgy életünk napjai is csak az örökkévalóság tengerénél szakadnak meg. A föld egy nagy vendégfogadó, mely boldogot, boldogtalant, szegényt, gazdagot befogad; de itt megnyugvás nincs számunkra. „Ember! te e földön idegen vagy, ki itt föl s alá jársz s mindent szemlélgetsz“ (sz. Ágoston.). Nem volna-e tehát balgatag, ki egy idegen tartományban minden pénzét oly javak megvételére fordítná, miket tán a legrövidebb idő múlva el kellene hagynia, s ki a rövid élet gyönyöreierért egy örökkévalóságot kockára tenne? Morus Tamás, az angol kancellár, VIII-ik Henrik által halálra ítéltetvén, neje Louise őt rá akarta venni, hogy engedelmeskednék a király parancsának, s mentené meg életét. Ő azonban rendíthetlen maradt, s nejehez ily kérdést intézett: „Látod, én már öreg vagyok, s mit gondolsz, meddig élhetnék?“ — „Tán husz évig!“ — válaszola amaz. — „Oh balgatagul számító nő! tehát azt akarod-e, hogy én husz hasztalan év végett az örökkévalóságot kockáztassam?“ — S ezzel átadá magát hóhérainak. Szép példa arra, mint kelljen a földieket megvetni, hogy az örökkévalóságot elnyerhessük.

Peánich József.

Füvi fohász.

E földi gyenge szív
Téged alélva hív,

Égi Atyám!
Keblem majd megreped
Vágytól, ugy eped
Érted, Atyám!

E földnek meghalok,
Hozzád ha szólhatok,
Dicső Atyám!
Szűnnek minden keves,
Ha tégedet keres,
Örök Atyám!

Számban nines kérelem,
Te vagy csak örömem,
Én jó Atyám!
Mi vész érhet itten,
Ha nines féltett kine sem,
Csak te Atyám?!

Áldlak örömemért,
Áldlak fájdalomamért,
Bölcs szent Atyám!
Csókolom jobbkezed,
Csókolom balkezed,
Kegyes Atyám!

Ha áldasz, keserítsz:
Csak el — el ne taszits
Tőled Atyám,
Csak vég vagy órámon
Lelkem ha ajánlom,
Figyelj Atyám!

Simon József.

A házasság égben köttetik.

— Falusi történet. Vége. —

Oladitól.

III.

A mint e gyászos eseményt Jám bor József meghallotta, nem ugyan kár-örömből, de némi megnyugvással Isten akaratában felsohajtott:

— Az Isten sem siet, sem felejt; de a bünt büntetés nélkül még sem hagyja! . . . Ők engem megfosztottak egyetlen fiamtól, Isten őket megfosztotta talán még örökösiktől is; mert ezen eset után, nem hiszem, hogy Erzsikét unszólnák férjhez menni, ha csak maga nem akar.

Azonban ez utóbbi gondolatjában nagyon is csalódott József bátyó; mert bizony Büszke Pál uram nem akart meghalni örökös nélkül, és százszor is unszolta Erzsikét, hogy menjen férjhez bárkihez, most nem bánja, csak öneki veje legyen, kire hagyhassa szép gazdaságát és egyetlen leányát.

De bármiképp nógatták is Erzsikét a férjesülésre, ő a vilá gért sem választott volna más t Jám bor Feri kívül; s ki is jelenté atyjának, hogy, miután Isten megszabadítá erőszakos kéréjétől, ő, míg csak Feri életben tudja lenni, semmi esetre sem fog férjhez menni. Inkább örökre viselendi a gumyos özvegy-menyasszony nevet.

Büszke Pál uram naponkint látván leányának szenvedését, buját — s látván azokat a fehér liliomokat, melyek Erzsike arcán azok helyett a szép piros rózsák helyett termettek, annyira szívére vette a dolgot, hogy már arról kezdett gondolkodni, mikép lehetne Ferit kiszabadítani a katonaságból? De gondolatját elárulni büszkesége még sem engedé.

Sokat szenvedett mind a leány, mind az apa. Egyiket kinozta remény nélküli szerelme, másikat sértett büszkesége.

Évek multak, évek jöttek; de Büszke Pálék állapota mindig ugyanaz maradt.

Ezalatt bekövetkezett a kétes reményű s vézsterhes 1848—49.

Hajh be zivatarteljes volt az a két év! — Vészterjítő méhök naponkint szülte szörnyeit, s kifogyás helyett naponkint terhesebb lón. — Mennyi ház elpusztult, mennyi nemes szív elvérzett abban a két esztendőben!

De vessünk rájuk fátyolt! — Emlékek felújításával ugyis csak saját, hegedni kezdő sebeinket karcolnók föl.

Mi csak maradjunk Máléfálván, és siessünk történetünk végére.

Az 1849-ki aug. 1-jén, ugy délutáni órákban, szokatlan lóást-futást lehetett észrevenni Jámbor József alacsony háza körül: a helység örege, apraja ott ácsorgott, mintha valakit kívánván-kívánva szeretett volna látni.

Valljon ki lehetett az az érdekes személy? —

A ház kisede ajtaja nem sokára fölnyílék, s azon, Jámbor Józsefet karján vezetve, egy fiatal ur lépett ki hadnagy-öltözetben; de balkarja helyett csak kabátjának ujjja lógott le.

Jámbor József csak úgy pirult örömben. Valljon miért?

Mindjárt megtudjuk, ha halljuk azt a beszédet, mit az a hadnagy, a ki kilépett Jámbor József szobájából, mondott az összesereglett népnek.

Tehát halljuk!

— Igen, igen kedves földieim! — így kezdé beszédét a csonka hadnagy — ne is kételkedjék kegyelmetek! én vagyok az a Jámbor Feri, a kit ezelőtt kilencz évvel elfogtak katonának, nehogy utjában álljak egy kötendő, de, mikép tudják önök, Isten által akadályozott házasságnak. Isten bocsássa meg bűneiket az én ellenségeimnek! — Mikép öltözetemről láthatja kegyelmetek, most nyugalmazott hadnagy vagyok; de sajnos, hogy ezt a rangot csak is balkarom elvesztésével szerezhettem meg az isaszegi csatában. Akkor még csak őrmester voltam; de azután hadnagyi rangra emelttem évenkinti 600 pft nyugdíjjal. Most itt vagyok önök között, és szerfölött örülök, hogy jó ismerőseimet, néhányat kivéve, mind egészségben láthatom.

A nép örömittasan rivalgá: „Éljen a vitéz hadnagy ur! — Ime, Isten a szegény fiút is hogyan megsegíti!”

Aztán mindenki kezet szorított a csonka hadnaggyal; csak három egyen nem tudott hová lenni: valami igen nyomta szívöket. — Büszke Pál és Felöntő János örültek ugyan a szerencsés viszontlátásnak, már csak azért is, hogy eselszövő hibájokat, Feri házasságát ille-

töleg, leróhatták; de lelkismeretök mégis szégyenpirral borítá el arcukat.

Hát az a szegény Erzsike mit érezhetett, hogy ugy sirt, ugy kesergett, midőn mindenki örült? — Mit érez a hajós, a ki messze-országban nagy kincset talált, de mielőtt hazájába vihetné, egy rengeteg tengert kell át-eveznie, a hol el is vesztheti talált kincsét? — Erzsikét is most a kétség és félelem marcangoló, hogy hát ha az a fényes egyenruha megváltoztatta Feri érzelmeit?!

De a hadnagy ur, észrevevén mind a háromnak lélekküzdelmeit, azonnal sitett őket megnyugtanni.

— Ne pironkodjék kegyelmetek! — szólt Büszke Pál- és Felöntő Jánoshoz, mindegyiknek szívélyesen megrázzván kezét — én megbocsátok kegyelmeteknek; mert sorsom intézésében én az Isten ujját látom.

— Bizony hadnagy ur! — jegyzé meg bánatos arczczal Felöntő János — mi aligha az egyiptomi József testvérei nem voltunk önre nézve. De legyen áldott az isteni gondviselés!

Aztán a zokogó Erzsikéhez ment, s vigasztalólag mondá neki Feri:

— Ne sirj, te ritka példánya a hűségnek! Lásd, mindig mondtam, hogy, ha Isten egymásnak teremtett bennünket, egymáséi leendünk, habár az egész világ ellenünk esküdött is. — Nézd! Isten megtartá jobb karomat, hogy a tiedbe fűzhessem az oltár előtt; mert tudd meg kedvesem, hogy előre gondoskodtam, mikép haza jövén, tüstént nőül vehesselek. Im itt házassági engedélyem! és remélem, hogy atyád most csak nem ellenzi boldogságunkat?

— Oh hadnagy ur! — szólt a bűnbánó atya — ha ön nem volna is oly állapotban, minőben van, most mégis ezer örömmel adnám áldásomat egy oly házasságra, melytől függ egyedül az én megszorodott leányom boldogsága és az én reménységem.

Erzsike a váratlan öröm miatt csak egy árva hangot sem tudott kiejteni... Hejh annál beszédesebb lón Boreca asszony! és csak úgy villogtak szemei az öröm fényugáiraiban. S midőn oszló félben volt a tömeg, ha lehetett volna, mindenkinek külön elmondotta volna, hogy ő azt mindig hitte, remélette, álmodta, hogy az ő Erzsikéjének nem is lehet más férje, mint az a derék Jámbor Feri.

Mit adjunk még a történethez?

Csak annyit, hogy abból a hűséges Erzsikéből néhány hét mulva olyan idres-bodros főköttőjű hadnagyné lett, hogy bizony még kapitánynénak is beillett volna; kit midőn ünnepnapokon vitéz férjével templomba menni láttak, mindenkinek eszébe jutott az a közmondás: „A házasság égben köttetik.”

Városi levelek.

XXXII.

„Az ördög nem alszik.”
Közmondás.

Pécs. — Éjjeli ör. — Jaj de nagy baj! — Kell-e betegség? — Alkalmatlan szunyog. — Kisértet. — A kis Dávid és a nagy Goliát.

Ébren légy! ébren légy! ébren légy!...

Igy kiáltanak a megyeházaknál az éjjeli örök, ez által ösztönözvén egymást az éberséggel járó figyelemre.

En is minden keresztény füleibe harsogtatom: „Ébren légy! mert az ördög nem alszik.“ Sz. Péter világosan mondja: „Az ördög, mint az ordító oroszlán, körüljár, keresvén, kit elnyel-hessen“ (Pét. I. lev. 5, 8.).

Mindent inkább, csak vétkezni nem; mert a bűn Isten eleni fellázadás, legnagyobb rossz a világon. Ha egyetlen egy bűnnel az egész poklot megszabadíthatnám, mégis tilos lenne vétkezni; mert Isten megbántását foglalja magában. Gondold meg: könnyű vétkezni, de nehéz megtérni. Mennyi munka, fáradtság, áldozat, könyvek kívántatnak egy igazi megtéréshez!

A ki vétkezik, az eltér a jó utról. Nemde nagy baj, ha az utas ismeretlen helyen, kivált éjjel eltéved? Így botorkál, sántikál a bűnös is a gonoszság útján.

Különös, de úgy van: az emberek szégyenlik meggyónni a bűnt, de elkövetni nem pirulnak.

Lehet-e nagyobb baj a bűnnél? Képzeld magadnak: egy nagy városban tűz üt ki, a duló szél élesíti a lángokat, oltásról szó sincs; ház ház után lesz a lángok martalékává, a nagy füst, a vészharangok zugása, a szegények jajveszélye borzasztó látványt nyújt; néhány óra és könyes szemekkel nézed az elpusztított várost, melynek legelőkelője is koldus-tarisznyát vesz magára. Istenem, mondod magadban, de nagy baj! ... És lásd, ha ezen nagy bajt a mérleg egyik serpenyőjébe, a bűnt a másikba tennéd, meggyőződnél arról, hogy ez utóbbi sokkal nagyobb baj.

Halld... egy kérdést intézek hozzád. Akarsz-e beteg lenni? Akarod-e, hogy mindazon bajok, melyek valaha a kórházban léteztek és léteznek, egyszerre megszáljanak? Akarod-e, hogy a kínok legborzasztóbb neme gyötörje éjjel-nappal testedet?

Micsoda szívtelen, hogy ne mondjam, oktan kérdés ez, — fogod nemde válaszolni? Hisz ilyenfélet csak nem fogok magamnak kívánni; mert a ki magának nem jó, az kinek jó?

Lásd édesem! ha csak egy bocsánandó kis bűnösökét követesz el önként, nagyobb bajt vonsz magadra, mint az elősorolt betegségek. ... Miért? Egyszerű oka az: mert bűn által a legnagyobb Istent bántod meg, a mi a betegség által nem történik.

A bűn megfosztja a lelket minden szépségtől s ékességtől. A bűn árvává teszi, mert megszűnik Isten gyermeke lenni. A bűn elrabolja az Isten malasztját, mely az üdvösségre szükséges. A bűn nyugtalanná teszi a lelkesmeretet. A bűn megsemmisíti érdemeidet az örökéletre. A bűn büntetéseket von magára. A bűn halált szerez.

Mit szoktál te tenni a szunyoggal, mely fejed körül repdes, ezinezog, alkalmatlankodik? Nemde, ha lehet agyon esapod, mert ... micsoda kis féreg, és te? ... Fontold meg: vétkeiddel te is alkalmatlankodol Istenednek; már rég megérdemelted volna, hogy kitöröljön az élők sorából. De nem, ő ezt nem tette; élni hagyott, és te folytatod vétkeidet, és még nyugalmat ohajtasz.

Vakon bolyong a bűn sötét honában,
Ósvénytelen a vétkek embere;
Kidulva áll keblének édene.
Nyugalma eltűnt, mely volt hajdanában.

A bűn a nemzetek sirásója. Keressétek fel Ninive, Pámyra, Babylon omladványait: romjain a bűn emlékeivel fogtok találkozni. Midőn Caesar a Rubicont átlépte, Romában a Lucretiákat Semproniák váltották föl, a Graecusok Catilinákka fajultak, és meggyérültek volt. És hazánk, drága hazánk ... mire jutánk! te rajtad is a bűn tanyázott, a bűn dult. Méltán kiált fel a költő:

Ez-e még a magyarok hazája,
Ez-e valljon a szentírű föld,
Hol szent István, szent László királyok
Jó erkölcsű népe tündökölt?

De hát mi tulajdonkép a bűn forrása? ... honnét keletkezik a rossz? ... Erre a közmondással felelek: „Az ördög nem alszik.“ Szeretné, hogy mindenki ő hozzá hasonló szerencsétlen legyen, és azért kísért, ösztönöz, ingerel minket a rosszra.

És mi engedjünk-e az ő incselkedéseinek?

Rettegjünk, féljünk-e tőle?

Mit tett Dávid Goliáth-tal? Szembeszállt vele, jóllehet elhatározása a vakmerőséggel párosulva látszott lenni. ... Emez magas óriás büszkén hi ki vivő-társt, öltözte vasból, pánczélból, sisakból állott; kezében sujtó fegyver. — Amaz egyszerű pástor ruhában, bottal, parittyával jön ... és győz. Miért? mert Isten volt oltalma. Ha Isten velünk, ki ellentünk?

Dávid alatt az alázatos, Istenben bízó lélek, Goliáth alatt a hatalmasnak látszó gonosz lélek jelképezeték. Ez büszkén hívja ki a jámbor lelkeket a küzdelemre; de amazok nem félnek, mert erősebbek, mert esekélyebb fegyvereikkel is erősebben sujthatnak.

Ölőzsetek tehát föl az Isten fegyverébe; hogy az ördög leselkedéseinek ellene állhassatok (Ephes. 6, 11.).

Legelső fegyver tehát a gonosz lélek ellen az imádság. Ettől fél és fut, mint az ellenség az ágyutól. ... Továbbá, a munka és dolog. Mert igaz az, hogy a restség az ördög vánkosa. A munkás emberhez pedig nem fér a rossz szellem.

Járulj többször a szentségekhez és erősítsd magadat az életnek kenyerével.

A bold. Szűzhöz, sz. Alajoshoz, védszentedhez és hazánk patronusaihoz folyamodjál, főleg pedig karold át a keresztet s mondd:

Ur Jézus el ne hagyj!
Mert Üdvözítőnk vagy.

Mendlik Ágoston.

Bodaiki „nefelejts“-virágok.

II.

Május 10-én 1861. A dieső emlékü Pázmány Péter könyvéből olvastam, hogy „Dárius perza király egyszer három bölcs elé megfejtt végett ama kérdést terjeszté: mi legerősebb a földön? Tanácsot gyűjtött azután a fejedelem. Játszi tündér fényben kirakva díszelgtek az ékességek és drága ajándékok, átnyújtandók annak, ki a három közül leginkább kielégítő feleletet adand a királyi tanács véleménye szerint. A első bölcs mondá: Mindennél erősebb a bor. Mert ez nem csak a hős hadbajnokokat leveri lábukról, hanem esztől is megfosztja az embert. Bánatot és szomorúságot kiűz esodaerejével a szívből. Varázsmelege kincsekkel s tudományal dicsékedtetí a szegényt és tudatlant. Rokoni és baráti viszonyokat egy pillanatban megszüntet. Félékenyeket óriási bátorságra buzdít stb.“ — A második így szóla: „Erősebb ennél a király. Mert sem víz, sem száraz nem korlátozza parancsát. Nemzetek s népek szavát fogadják, s halállal vivnak; ha akarja, halmokat, erősségeket szétrombolnak. Eletnek, halálnak ura ő stb.“ — Szólani kezdett ezután a harmadik, ki Zorobabelnek neveztetett. „Megismerem — mondá — hogy erős a király, de erősebb annál az asszony. Mert asszony szüli a királyokat. Hazát, hazáját elhagyja ember; aranyát, gazdagságát, nyugalmát, életét fölládozza sokszor egy asszonyért stb.“ — Mikor így, bizonyításával győzni látszott Zorobabel, elannyira, hogy a tanácsnokok egymás szemébe nézének, folytatá szavát és mondá: „Van mégis ennél valami erősebb.“ Halotti csend fogta el erre a gyülekezetet; s vágyva várta kiki ennek fölfedezését hallani, a bírák szeméi Zorobabel ajkán függtek. Ő pedig komoly méltósággal szóla: „Mindenek fölött erős és győzedelmes az igazság. A borital, a királyi hatalom, a nők delisége sok fogyatkozással elegyek és mulékonnyak, mint minden a világon, a mulandóság ezen hazájában; de az igazság növekedik, és idővel mindinkább fényeskedik. Előtte rejtve semmi sem marad; őt semmi erő meg nem győzi; személyeskedést nem ismer; szegénynek, boldognak, jónak, gonosznak egyiránt szolgál; tökéletes, örökké diesőséges az igazság.“ — Ugy van! — egy ajkkal egy lélekkel összehangulag szólának Dárius és ítélőtársai.

Ha ezen tanácskozásban nekem is szavam lehetett volna: mindennél még erősebbnek, és a földön legerősebbnek a helyes imádságot állítottam volna; mert ez nem a szegény, könnyen eltántorítható embereket, hanem magát a hatalmas, örök végzéseiben változhatlan Istent győzi meg.

Fölhozhatnám a szentírásból, hogy mikor Isten választott zsidó népének bálványimádásrai vetemedését tapasztalta: „Látom — szóla Mózeshez — hogy ez kemény nyaku nép. Azért hagyj engem, hogy fölgerjedjen haragom ellenök és eltöröljem őket“¹⁾. „És kimondá, hogy elveszti őket, ha Mózes, az ő választottja nem állott volna a rés előtt (nem kérte volna az Urat), hogy elfordítsa az ő haragját, hogy el ne veszítse őket“²⁾. „És megengesztelteték az Ur“³⁾. — Kiirhatnám Jónásról⁴⁾, ugy sz. Péterről⁵⁾ is, miképen azt a czethal gyomrából, ezt pedig kemény fogságából szintén az imádság mentette meg; — vagy hogy miként lettek Izrael fiai Amalek⁶⁾, Judith asszony a vitéz Holofernes⁷⁾, Ezekias Szenaherib ellen⁸⁾ egyedül az imádság által győzedelmesek. Ekkor azonban akaratom ellenére is igen hosszának kellene lennem. Inkább a köztapasztalásra akarom a szives olvasót az imádság ereje és hathatossága érdekében figyelmeztetni; mely a mily kézzelfogható bizonyossággal kínálkozik e tekintetben, egyuttal mindnyájunkat hatalmasan ösztönöz, hogy szívünk- s elménknek a minden jók Adójához fõlemelésében soha el ne restüljünk.

Pár hónap óta hallottunk már az ujságok utján keserves panasz-szavakat emelteni a mostoha időjárás ellen. Sõt idebaza is; alig köszöntötte uton-utfélen keresztényhez legillendőbb módon, „Diesértessék a Jézus Krisztus“-sal szomszéd a szomszédját, egyik jó ember a másikat, a beszéd mindjárt arról füződött: „ha az idő még sokáig így tart, ha eső helyett szünetlenül havazik és fagy, bezeg üresek maradnak pincezünk, kamráink stb.“ — Voltak mégis, nem lehet tagadni, kik a felette aggódókat szépen tudták vigasztalólag meginteni: hogy jó az Isten; a benne bizók meg nem szégyenülnek örökké; ha táplálja ő az égnek madarait, a tengernek halait, — ha az ő atyáskodó gondviselése alatt a föld legparányibb férge sem vesz el: mennyivel inkább visel gondot reánk, saját képére és hasonlatosságára formált, amazoknál sokkal nemesb teremtményeire! Erős meggyőződésem levén, miszerint az egymást tüző események, világi tünemények folyamatajára ébren figyelmeznünk, azokat látogatni, nem minden lelki haszon nélküli dolog, pontosan följegyeztem, mikor virradtunk a tavasz, ugy szólván, első legkellemesebb, és töprenkedéseink nehéz felleget oszlatni kezdő napra. E nap május 8-ka volt. Épen e hétre estek édes anyánk, a ker. kath. anyaszentegyház összekokasáként minden évben tartatni szokott keresztjáró-ajtatosságok.

Veszed észre ugy-e nyájas olvasó, mit akarok mondani? Kimondom világosan. — A keresztjáró-héten az egész föld kerekégén elterjedt egyház mindenhol ugyanazon hangokban, ugyanazon bizalommal s ugyanazon czélból — az ég földi s örök javunkra szükséges adományiért és áldásaiért — nyög, sir, esdeklék. A látogatás ideje alatt a buzgóság fokozódik. — Szeretjük hinni, hogy megalázódott lelkek, törődött szívek könyörgései szállottak a mennyei Atya trónusához e napokban bűneinkkel méltán érdemlett ostorinak kegyelmes eltávoztatása végett. És a Mindenható, kinek „áldozat a kesergő lélek, ki a töredelmes és alázatos szívet nem veti meg“⁹⁾, „engedett az emberek szavainak (imádságának)“¹⁰⁾, „az öt félek akarátat megeselekedte, és könyörgéseiket meghallgatta“¹¹⁾; — miként Áron, szolgálatunk paizsával, az imádsággal, ellentálltunk a haragnak, és vége vettetett a veszedelemnek¹²⁾. Méltán kiált föl tehát maga sz. Ágoston is: „Ime mily ereje van az imádságnak!... Mikor Isten rontani akar valamely országot, elfogja kedves szolgálait, hogy ne imádkozzanak érte.“ Vigasztaló szavai ezek egy sz. férfiúnak. — Az imádság lelke még nem vétete el tőlünk. Azért ne csüggedjünk. Istentől még minden jót megnyerhetünk, csak igazán imádkozni meg ne szünjünk!

Vinis Ferencz.

¹⁾ Móz. II. k. 32, 9—10. — ²⁾ Zsolt. 105, 23. — ³⁾ Móz. II. k. 32, 14. — ⁴⁾ Jón. jöv. 2, 10—11. — ⁵⁾ Apost. esel. 12, 5. — ⁶⁾ Móz. II. k. 17, 11. — ⁷⁾ Jud. 4, 13. — ⁸⁾ Izai. 37, 21. — ⁹⁾ Zsolt. 50, 19. — ¹⁰⁾ Jós. k. 10, 14. — ¹¹⁾ Zsolt. 144, 19. — ¹²⁾ Bölcses. k. 18, 21.

Katholikus hitélet.

Kalocsa, május 10. A hol gyöngébb és tisztább a szív, ott az események hatása mélyebb és az öröm is nagyobb. Ezt tapasztaltuk tegnap, ugymint Urunk mennybenetele ünnepe az azon leányövendékeken, kik a „Mi-Asszonyunk“-ról nevezett szegény iskola-nének vezetése alatt levő iskolákban az első szent áldozásra böcsättattak. Ezek, a jó szülők gondoskodásából esinosan felöltözöttetve s virágokkal fölékesítve, vonultak be a templomba a nagyobb iskolások közül melléjük rendelt vezető kisérétében. Elkezdődvén a szent mise, a kijelöltek külön térdelve az oltár előtt, buzgón hallgatták azt; miglen elérkevé az áldozás ideje, röviden figyelmeztettek a szentséget kiszolgáltató nt. hitoktatójok által, hogy a kit most magukhoz vesznek, az a világ legnagyobb jötevője. Mert ő az, kiről kereszt János mondá: „Ime az Isten báránya, ki elveszi a világ bűneit!“... Azért fölhívá őket bánatra bűneik fölött, s különösen, hogy ujtssák meg keresztiségi fogadásukat, és gerjedjenek a hit, remény és szeretet erényeire. Ezután a szolóval együtt leborulva az imálandó Oltári-szentség előtt, elmondották az áldozás előtti imádságot, mely után, kezeikben égő gyertyát tartva, a Krisztus szent testét magukhoz vették. — A szent mise végzetével újra emlékeztettek a nyert kegyelemre, s annak megőrzésére buzdítottak, továbbá hogy most Jézussal együtt maradjanak, azon Jézussal, ki a kisdedeket magához böcsättotta és megáldotta; mi ugy történik meg, ha gyermeki ártatlanságukat megtartani iparkodandnak. Miért is intésül fölhozott az ünnepies ruha, melybe öltöztettek, miszerint szívüket is így öltöztessek mindig az erkölcsök tiszta köntösébe; fölhoztak a fejüket koszorúzó virágok, miszerint életök kedves illatú legyen mindig az Ur előtt, — föl az égő gyertyák, hogy ezekhez hasonlóan világosítsanak jó cselekedeteikkel. De Mária, az Isten anyja tisztelete- és szeretetére is buzdítottak, mint a kinek havában és pártfogása alatt e nagy jóban részesültek. Végre a szülők szóltattak meg, hogy emlékeztessék e nagy napra gyermekeiket. Most ismét leborulva az imálandó szentség előtt, a hálaadó ima elmondattott; mire áldást nyerve visszavonultak a tiszt. nénék vezetése mellett, a kikhez napról napra hobb és bizalmasabb ragaszkodás köti e kis leányövendékeket. Emléklappal megajándékozattván, örömmel böcsättattak el az Ur nevében, ki hogy soha el ne hagyja őket, szívünkben imádkoztunk értök. Jutalmazza meg az Isten a tiszt. nénék önfeláldozással teljes szorgalmát, s tegye fáradozásukat gyümölcsözövé! Adja az ég, hogy a kegyelemben részesült leánykák öröme marandó legyen, üdvös példájokkal vonjanak mindenkit azon asztalhoz, hol az igaz élet kenyere osztatik!

Nagyvárad, május 19. Életkorának legelső jelenetei közé ki ne sorolná az első gyermeki áldozást, melyet még I. Napoleon is fontosnak ismert el? E vallásos tény végeztetett az újvárosi egyházban e hó 12 kén a legszebb ünnepléséggel és buzgósággal. Jóllehet az már nem új; de az avatott a világ-egyház szent szokásai- és szertartásainak, miként a bölcs a természet nagykönyvének óriási ugy, mint parányi betűi szemléletéből mindennap újabb és újabb gyönyört és bámulatra valólt lel: mig a járatlan könnyedén suhan a fölött el, mint mindennapi dolgon. Szentoly tanulságos vallási nagyszerű tény bájolá el lelkeinket pünkösöd üdvteljes ünnepe is, melyen kegyelmes püspökünk a bérálás szentsége által mintegy 800-át avatott föl Jézus bajnokaivá. Mily öröm volt szemlélni a szelid ártatlan kisdedeket — kikiről az isteni Mester mondja: „Hagyjátok őket hozzám jönni“ — és emlékezni azon boldog korra, midőn mi is, megnöttek, az ég boldogságával lelkiünkben, s a meglegedés örömevel szívünkben részesültünk ezen, világgrázó szellemi erőt kölcsönző ajándékban, mely világ végeig az egyházat s általa minket az isteni hitigazságok és üdv ösvényén biztosan kalauzol! A magasztos ünneplés 8 órakor vette kezdetét, s már nagyméltósági főpásztorunknak templomba léptével igen emel az ajtatosságot a növendékpapság által négyesben énekelt „Ecce Sacerdos magnus!“ Örömrereső lélekkel várta őt a nagyszámu buzgó közönség, hogy gyermekeit minél előbb a Szentlélek templomává avattatni szemlélhesse. Ezen apostoli szent foglalkozást megható áhítattal délután egy óra-

kor végzé be az Isten dicsőségeért lángoló kegyes atyánk. Adja Isten, hogy az egyház hitbajnokaivá avatottaknak nevei írva legyenek az élet könyvében is! Réz menti.

Pozsony, májushó 20-án, 1861. — Tegnap vala azon ritka öröm s magasztos ünnepély napja, mely a pozsonyi hívő népekre dicsően fölvirradván, előttök örökre elfelejthetetlen marad. Ugyanis, kegyelettel tisztelt és szeretett, apostoli buzgalmu fölszentelt püspök ur, **V i b e r** József ő méltósága a kegyelem nagy napján, mikoron égi fény világítja meg a föld kerekességét és rajta az embernek értelmét, mikoron az égi szeretet átkarolta az ember szívét, hogy átváltoztassa azt Isten szíve szerint, és az ember viszont szerethesse Istenét, — pünkösdi ünnepén kezdé meg szent foglalkozását, hogy mindazokat, kik eddig a bérálás szentsége által a Szentlélek malasztját még meg nem nyerték, szent hitünk lelke szerint az Isten országa dicsőítése és saját üdvök elnyerhetése végett fölavassa. Leirhatlan valóban azon lelkesedés, mely e napon a hívek között különleg is mutatkozott. Már a kitűzött idő előtt nagyszámu ker. néptömeg sereglett össze városunk ékes nagytemplomában, résztveendő a vérméltű szepültelen áldozat fölajánlásában; szent mise végeztével ő méltósága a pozsonyi és a szomszéd plebániabeli hívő néptömeget erősíté meg a bérálás szentsége által szent hitünkben, s így a hit bajnokaivá avatta föl, kiket, mennyből lekönnyörögvén rájuk a Szentlélek megerősítő malasztját, megáldva elbocsátott. Adjon a mennyei Gondviselés több ily jó és lelkes apostoli buzgalmu főpásztort, és terjeszsze ő méltóságának becses élte folyamát még számos évekre, hogy buzgó apostoli működése által ezek boldogulhassanak! A vakító homály pedig, mely a pogányok s hitetlenek elméjét borítja, enyészszék el, tűnjék föl mindenkinek az evangélium vezérfény-esilaga; ismerje meg minden lélek, hogy a bálvány semmi a világban, és hogy nincs más Isten, hanem csak egy, kit egyedül illet az imádás, dicséret és dicsőség! Szállja meg a vigasztaló Szentlélek tollunk elszakadt atyánkfiai szívét, hogy átlátva az eretnekesség és szakadás sűrű homályát, az egész katolikus világ édes örömeire térjenek vissza az egy, igaz és üdvözítő anyaszentegyház kebelébe, melyen kívül üdv s boldogság nem létezik. Mi pedig tartsuk mindig eszünkben, hogy most is, midőn még testünk romlandó sátorában élünk, a szentek polgártársai s az Istennek háznéppei vagyunk. Azért távol legyen tőlünk, kik a szentek polgártársai vagyunk, hogy belemérüljünk e földön a bűnök undok fertőjébe. Hogyan illenék a bűnrel beszennyezett lélek a tiszta lelkek közé, kik az Isten bárányát az egekben mindenhova követik? Hogyan illenék az Isten háznépéhez a tisztátalansággal fertőztetett élet, holott írva van, hogy Isten országába senmi fertőztetett be nem mehét? Azért eméves föl szivedet atyámfia az Urhoz, föl enyomorult világból és hiábavaló javairól a dicsőség lakhelye felé, a tiszta lelkek boldog seregére. Ott van a te kincsöd, melyet Jézus vérén szerzett, ott legyen tehát szived is!

Horváth Ernő*.)

Pécs, Máriahó 19. 1861. Ma nevezetes ünnepet ül az anyaszentegyház, nevezetesen a pécsi egyházmegye a város 18,700 lakosával együtt. E napon oszlatta el tizennyolcz és egy negyed századdal ezelőtt a Fiu Istentől megígért Szentlélek az ész homályát; e napon nyilvánította az apostoloknak az igaz tanokat, s feloldván nyelveiket, hirdette a Megfeszítettet; valamint e napon tette a hitet, reményt, szeretetet erőssé. E három isteni erénytől lelkesítve, körülövezve sietett a város apraja, nagyja ma már nyolcz órakor a nagy harang megkondultakor a székesegyházba, hogy hallgassa meg az Ur Jézus egy ötven éves szolgájának miséjét. Ngs és fi. K r á l József püspöki helyettes, apát és kanonok ur, az erőteljes, öszbeborult férfiú, mutatta be Istennek aranymiséjét. Megható volt szemlélni a fi. káptalan érdemes tagjait, kik az áldozó, 73 éves jó urnak szolgálatot tettek. Ez ünnepélyes misén az érdekelt ft. urat apácázárdánk növendékleányai örvendeztették meg jelenlétükkel, kik fehér magyar rubázatban, fejkön koszorúval, és kezökben az ártatlanság jelképével, fehér liliummal ellátva vették az áldást. Az evangélium után nt. S z a u t e r Antal, általán

*) Előbbi levele kezünkhöz nem jutott; a többire majd idővel rákerül még a sor.
S z e r k.

kedvelt szónokunk tartott érdekes beszédet. Papi áldozás után a papnövendékek és gyermeknövelde tagjai az Ur testét vették magukhoz, kik a szent mise végeztével az aranymisés ur által meg is áldattak, előbb a kanonok-társak s más papok részesülvén áldásában. Utoljára a zsufolásig telt egyházban levő hívőkre terjesztve ki jótékony kezeit, rájuk fönhangon, édes magyar nyelvünkön adá áldását. Terjeszsze Isten aranymisésünknek hosszúra becses életét! — Végre meg kell jegyeznem, miszerint kézvezetője ngs V i r á g Mihály kanonok ur volt, kit egykor az aranymisés vezérelt, midőn első áldozata zsengejét Istennek bemutatta.

Sümege, május 16. A magyar Sion főpapjai, a megdicsőült ősök hagyományos nyomdokait követve, a jótékonyosság s áldozatkészség minden nemét oly szép mértékben gyakorolják, hogy vallási közlönyeinknek alig van egy kiadott lapja, mely ezt nem tanusítaná. Így, csak e napokban találkoztak a „Kath. Néplap“ olvasói **R a n o l d e r** János veszprémi püspök ő excellentiája nevével, s már ismét jótékonyosságának egy új állandó zálogát bírja a sümegei plebánia-templom. Ugyanis kegyelmes főpásztorunk s egyház-gyámurunk tapasztalva, mily lélekemelő a hívekre nézve a nagyobb szerű harang ünnepies szózata, s ezenfölül a sümegei számos s szép kath. nyáj iránt Isten után gyöngéd atyai figyelmét is tanusítandó, a plebánia-templom számára egy 12 mázsás harangot öntetett, mely ő excellentiájának névnapján a nagyszámu hívek örömnívánításai között a toronyba fölvonatott. Gyermeki édes kiváncsisággal lestük a megkondulás percét. s midőn a szokott Szent-János-ajtatosságot megtartására délután öt órakor esengő, komoly, a többivel összeolvadó hangon először üdvözlé s szólítá a híveket: örvendezünk az Urban, előtte őszinte hálaérzelenemmel esedezvén, hogy a jó főpásztort és atyailag gondoskodó gyámurunkat sokáig boldogul éltesse, s vegye egykor jótéteményei bő jutalmát mennyekben! A városi tanács elismerő vallásos kegyeletének szép tanujelét adta, midőn közgyűléséből ő kegyelmességének köszönő feliratot szavazott. F.

Tróczonfalva, májusban. Vidékünk egyik legnépesebb bucsuját ünnepeltük Erdő-Horvátiban. Mennél inkább szorongattatik a kereszténység főpásztora, nyája annál nagyobb hűvel karolja szent hite magasztos jelvényét, üdve drágalatos eszközét — a keresztet, a hitetlenek eme gúnytárgyát, a hívők örömet, vigasztalását, melynek fölitalása napját a kellemetlen idő dacára is ősi buzgósággal, szép keresztény kitartással ülte meg. Mi, kik Megváltónkat imádva szeretjük, váltáságunk eszközét, a keresztet is illő tiszteletben tartjuk azon jó gyermekekhez hasonlólag, kik őseik öltözéke, arczképe s egyéb emlékei iránt kegyeletos tisztelettel viseltetnek. A farkas hűves árnya alatt édesden pihenni ki a vándor utifáradalmait: az üdvösség hazája felé vándorló keresztény is a szent keresztfa tövébe rakja le életterheit, nyomásait, — s a kereszt enyhádó árnya alatt édes a pihenés; a keresztény türelemben dicsőül meg a szenvedés. . . Kár, hogy a bucsui ajtatosság lelki örömeit teljesen éldelni akarók nagy számát egy-két gyóntatónak kelle ellensúlyoznia. Az idő s az emberek esalódásaival . . . keblemben, szónoki tisztem magasztos hivatása érzetével léptem föl a gyónószékéről a szószékre, honnan az engemet is annyira érdeklő szenvedések türelmes elviseléséről jól esett predikálnom. Szívem vonzalma, de legkivált az emlékünnep, a keresztnek, vagyis a szenvedésnek ünnepe késztetett a „békétüresről“ szólanom, hogy azon érzelmeket, mik bennem e keresztényi, sőt isteni e r é n y iránt honolnak, a hívekben is fölkeltessem; hogy ha bejönnek a szenvedés napjai, fölkerkednek a kisérlet szilajon dúló szelei, az élet tengere fölzájlik, s a keserűség és fájdalom hullámai közt hanyatott szívünk kis sajkája végelmerülés pontján lesz, el ne esüggedjünk. Az ajtatosságnak többi részét a tolesvai plebános, nt. **P r a m e r** Alajos ur egyházi segédlet mellett végezte. — Az ünnep nagyságát, fényét emelő diszlovések jól vették ki magukat. A szives magyar el-látásban magát senki által felülmulni nem engedő paptársunk, nt. **S z e n d r e y** István plebános ur szívetelységeért vegye bárátságos köszönetünket; önzetlen szeretettel még sokáig boldogítson minket. Egyik örömnapp a másikat váltja fel; szaporodik az Isten országa, — a tróczonfalviak igénybe vették a zöld farsangot. Csaknem egészen elszoktam már az esketés kötel-

métől. Az évtizedes zaklatások megszorításai nyomasztólág hatottak a hazasulandókra is. Én, ki hiveim szomorúságában osztozkodtam, engedve a bizalmas meghívásnak, örömeiben is részt veszek olykor-olykor. . . Jámorabb hiveimet megjelenésem által szoktam kitüntetni; alkalmam van ilyenkor házi életük rendszerébe pillantani s a tapasztaltakat annak idejében lelki javukra fölhasználni. Már maga, a keresztalakban terített szokott asztal, s az evés előtt s után állva, érthetően és közösen elmondani szokott könyörgés példaadásul megjegyzésére méltó. Itt a hazasulandó jóelőre gondoskodik, hogy a zsidó borára ne szoruljon. A megtakarított, szüretkor áruba nem boesátott bor a házasságra kilátásnak a jele. Egy menyaszszonyt és völlegényt megillető fény- és pompával megy végbe a menyegző. A szívvidító hurok vígalmas hangjai, az örömnapiak szórakozásai közt is egy fájó emlékezet . . . busítólag hatott rám s mindazokra, kik az egy év előtt szerencsétlenül leégettékre gondoltak vissza. A ház-sorok, mik néhány hóval sirás- és jajveszékkeléssel, most öröm- és vígsággal telvők. A honnét és a kítől a csapás, onnét és attól az áldás; melyre a keresztény türelem és megnyugvás szokta az embert leginkább érdemesíteni. Átalános, mindent átkaroló erény tehát, az Isten gondviselésében erősen, ingadatlanul bízni, magunkat szent akaratajára hagyni, ő benne megnyugodni. Ki erről megfeledkezik, nem csodálom, ha lelke végkép ellankad. De ha szíve a hitnek köteleke által lesz az Istenhez esatolva: ama szeretet, mely benne lángolt boldog napjaiban, lángolni fog, habár a szerencsétlenség föllegéi elborítják. A tiszta tűz, mely keblében égett, a balesetek zápora közt sem alszik el. Ama vonzalom, mely mindig fölfelé emelkedett, a csapások terhe alatt sem szakad, nem szűnik meg. Hűsége rendíthetetlen mind jó, mind bal állapotban. Szívét mindenkor kész áldozatul benutatni; bár föléje az isteni jószág fénye tündököljön, avagy a rövid éjszakának sötét fátyola az Isten atyai arcját elfödje: hűsége rendíthetetlen, mert az Isten nem bérből, nem kedvezéséért, nem áldásaiért, de önmagáért tisztán szerette. Életében soha sem ingadoz; kész akár az öröm, akár a fájdalom áldozatát bemutatni. „Ki fog miuket elválasztani szeretett Istenünkötől? — kérdi a nagy apostol — nyomoruság? szorongatás? éhség? kard? — Biztos vagyok, hogy mindezek nem fognak elválasztani.“ Hiveimet, kik példás türelemmel viselték a csapásokat s Isten jóvoltából a nyomor és inség nyavalyájából ismét föllábadtak, az ég kegyelme áldás és jólétben tartsa s a szerencsétlenségnek még árnyékától is óvja meg!

Boros-Jenő (Aradmegye), május 5-én 1861. A mily lelki örömet nyújt nekünk a közkedvességű „Kath. Néplap“-ban számos nagylelkű katolikusok jótékony és nemes tetteinek tudomásunkra juttatása: ép oly édes élvezetet akarunk nyújtani mi is kath. testvéreinknek az által, ha őket mi is ily kedves hírekkel megörvendeztetelhetjük. Városunknak 1858-dik évig nem volt rendes temploma; esupán egy szerény, kisdud s egyszerű kápolna, mely régibb időben török meszet vala, szolgált az istentisztelet helyett. E hiányon a nagylelkű, jótékonyaságaért vidékünkön határtalanul tisztelt özvegy **A c z é l Sándorné**, szül. **O t t l i k Anna** ő nagysága segitendő, a buzgó hívők lelki vigasztalására az említett évből szent István első keresztény királyunk tiszteletére nagy áldozattal esinos templomot emeltetett, s mely bár **A c z é l István** és **A c z é l Péter** ő nagyságaik kegyes hozzájárulásával pompás öltözetekkel, ékes képekkel s egyéb diszes készletekkel ellátott; nem sokára meg fog érkezni az új orgona is, melyet nem rég megrendelni kegyeskedtek. Van továbbá városunknak egy szegény ápodlaja s vele összeesatolt kórháza is, melynek alapítását és fúntartását a kerületi községek segélyezése mellett a fúntisztelt kegyuraknak kell közömmük. Legközelebb és pedig május 4-én plebániánk egyik fiökközségében, ngs **A c z é l Péter** ur birtokában, **Sikulán**, egy nagyobb egyházi ünnepélynek valánk tanúi. E nap ment végbe, a kastély kápolnájában tartott szent mise után, ő méltósága által a határban föllállított ékes s több mint 600 a. ér. forintba került kőkereszt megszentelése az igen tisztelt uri család, a gazdasági tiszték és több más jámbor hívek jelenlétében. A szertartást **P f e i f e r József** esperes ur, mint városunknak köztiszteltben álló plebános végezte, ki a sziveket módfelett megható beszédet tar-

tott a keresztől, mint vezértünk- és oltalmunkról. Lelki örömmel eltelve vevénk bucsut Sikulától, azon jó kívánattal, hogy a Mindenható áldja meg lelki-teszt áldásokkal ugy a kegyes alapítót, mint városunk templomának, kóródájának nagylelkű alapítót és jótévőt, s éltesse őket érdemdes lelkészökkel együtt szent vallásunk díszére s édes hazánk javára!

V a j d a N e p . J á n o s , n é p t a n í t ó .

Különfélék.

— **P e s t e n**, a belvárosban és József-városban a Szent-László-Társulat egyházközségi bizottmányai már megalakultak, ohajtandó, hogy az ország többi egyházközségeiben is bizottmányok az alapszabályok nyomán mielőbb szerveztessenek.

— **Várallyai H a u l i k György** bíbornok-érsek ő eminentiájának jubilaenma Zágrábban folyó hó 12-kén lön megünnepelve. Ő eminentiája, közsajnálatra, lábai miatt akadályozva volt a díszszertartást személyesen végrehajtani, s helyette **K r a l j** prépost tartotta a nagy-misét. A polgári és katonai hatóságokon kívül a bán ő exca is jelen volt, ki a roppant számmal látogatott mise után ő eminentiáját saját és az összes hatóságok nevében üdvözölte. Az ünnep előestéjén, kivilágításon kívül, a polgárság nagyszerű fákiyas-zenét rendezett. (Sürg.)

— **Danielik János** ez. püspök ő méltóságát folyó hó 15-kén, mint névünnepének előestéjén, az egyetemi dalárda **E l t é r** karnagy vezérlete alatt dalestélylyel tisztelte meg.

— **P a n o n h e g y e n** folyó hó 7-én tartá meg ritka ünnepélylyel a r a n y m i s é j é t n t . **C z i n á r Mór**, sz.-benedek-rendi áldozár, a magyar Akademia lev. tagja, **Ferencz-József**-rend lovagja, a főapátsági könyv- és levéltár őre, a Szent-István-Társulat által kiadott, **Fuxhoffer-féle Monasteriologia**-nak átdolgozója.

— **Templomszentelés.** A csepeli ujonnan épült községi templomot pünkösöd vasárnapon szenteltek föl számos meghívottak jelenlétében. A néhány év előtt árviz által elpusztult egyház most császári adomány folytán újra helyre van állítva. A tömör, tágas épület antikhoz hajló modorban van tartva s a szép torony messzire a vidék fölé emelkedve, Pestről is könnyen látható. (Sürg.)

— A pécsi egyházmegyének 1861. évre kiadott névkönyve szerint van a megyében: 10 valóságos, 6 tiszteletbeli kánonok (közölök egy meghalt); 275 áldozár (három meghalt, három fölszenteltetett); 64 pappövendék (egy fölszenteltetett, de egy bevétetett); két szerpap (fölszenteltettek); 16 gyermek-intézetbeli növendék; 501,861 lélek, közöttök 359,274 romai katolikus.

— **Bécsben** három kerületben létezik legényegylet: a fő- vagyis törzs-egylet **Gumpendorfban** (9. sz. a.), az első egylet-osztály a **Lipótvárosban** (Harang-utca 434. sz. a.), a második osztály az országuton (Tükör-utca 77. sz. a.). Mind a három kerületben az egylet czéljainak megfelelő nagy helyiségek vannak kibérelve. Az austriai birodalom Bécseseglyett 64 legényegylettel bír; ezek közül Alsó-Austriára 10, Felső-Austriára 15, Csehországra 3, Morvaországra és Sziléziára 6, Magyarországra 7, Steierországra 7, Tirolra Vorarlberggel együtt 9, Salzburgra 3, Kariathia, Karniolia, Horvátországra és Galiciára egy-egy egylet esik, az illető tartományi fővárosokban. Austrián kívül a legényegylet Éjszak- és Déli-Németországon is el van terjesztve; van Schweizban, Belgiumban és Franciaországban, Amerikába is átiteltetett, valamint Europa legszél-sőbb keletrészen is Bukarestbe bevitetett, ugy hogy jelenleg több mint 300 egylet létezik, melyekben nem csak a beltöldi iparosok élvezik az egylet jótéteményeit, hanem azokban az oda vándorló legények is részesitetnek, ha e czérra készített s gyakorlati vándor-szabályokkal ellátott könyvecske által mint ajánlásra méltó egylettagok magukat igazolni képesek. A nagyobb egyletekkel többnyire összekapcsolást legény-szallodák is, melyekben a vándorló legények testvéries vendégzeretelt fogadtatnak, s ápolásban részesitetnek.

Törökország. A bolgárok görög-egyesült új érseke fölszenteltetése után azonnal hazájába visszatérend. Az ő ki-neveztetését e nemzet egyházi főnökévé üdvös siker fogja kísérni. Épen most állítottott föl **Adrianopolban** egy missio, s a

bolgár lakosok lelkesült örömmel fogadják a görög-egyesült missionáriust, ki a görög-egyesültek istentiszteletének szabad gyakorolhatása végett kellő kormány-rendeletekkel ellátva, oda küldetett, hogy a missiónak vezére legyen s a bolgárokat polgári tekintetben is a görögök törvénykezése alól fölmentse. Az „Armonia“ című lap levelezője Konstantinápolyból, ápril 3-ról ezeket írja még: „Varna, Viddin, Salonich, Monastir városokból s Bolgárország más nevezetesebb helyeiből is igen örövendes híreket veszünk, és hacsak módunkban állana ott mindenhova hittérítőket küldeni s központi missiókat fölláttatni, a nép ragaszkodásáról biztosítva lennénk. Az efféle költségek fedezhetésére a kath. Europa segélyezése volna szükséges. E czélból az említett levelező fölkéri az „Armonia“ szerkesztőjét, hogy szélesen elterjedt lapját a missiók részére, kegyes adományok gyűjtésére nyissa meg; mire már pápa ő szentsége, daczára szűkölködésének, jelentékeny összeget ajánlott föl.

Párisból vett hírek szerint ott már is egy bizottmány alakult az oratorianusok előjárója, Peletot atya elnöksége alatt, s adakozásra hívta föl a francziaországi katolikusokat a bolgár missiók részére.

— Éjszaka amerika. A Sz.-Vince-apátság Wim mer Bonifác apát kintinő vezetése mellett folytonos virágzásnak örvend, s tagokban szaporodik. Február 2-án egyszerre 16 ifju vette föl sz. Benedek szerzetének ruháját. Közöttök három ifju 13 éves vala, kik örömtől sugárzó arccal járulván az Ur oltárához, világi öltönyeiket levetették. Ime itt közel állunk az ókor és azon szokáshoz, melynél fogva a szülők által gyermekeik, mint egykor Sámuel, az Urnak följajánlatnak (oblati-ok) s szerzetes ruhába öltöztetnek. Ez tapasztalható még Romában is, hol több szerzetes rend ifju növendékeit szerzetes ruhában járattja, kik aztán nagyobbrészt törvényes koruk elérése után a fogadalmakat leteszik. Sz.-Vinceben jelenleg 33 ily növendék van, s három évig classicus tanulmányokkal foglalkoznak; mire a novitiatus következik, melynek befejeztével a rend tagjaivá avattatnak, s tanulmányaikat folytatják.

— A Jézus szent szívéreől nevezett testvérület. A Jézus szent szívére vonatkozó ajtatosság oly régi, mint maga az egyház, s Franciaországnak jutott osztályrészül, azt 1675-ben nyilvános istentiszteletté emelni, azonban csak a 19-ik században árasztá szét különös áldását a hívőkre az egész földkerekségen. Romában 1801-ben január 14-én néhány áldozár az akkori bibornok-helyettes Somagliától szabadalmat nyert a Jézus szent szívének imádságra testvérületet alapítani egyházukban (az Istenanyának a d Pineam nevezett templomában, Tiberis partján). Ezen szabadalom VII. Pius pápának brevije által 1801. martius 7-én több bucsu engedélyezésével támogatott, s 1803. január 25-én a testvérület föttársulattá emeltetett, azaz: teljhatalommal fölrubáztatott hasonnemű testvérületeket, melyek Romában vagy másutt alakulnának, kebelébe fölvenni. Minek következtében a Jézus szent szívére vonatkozó ajtatosság bámulandó sebességgel elterjedett, úgy hogy 1803—1822-ig 1962, 1822—1841-ig pedig nem kevesebb, mint 2034 fiók-testvérület keletkezett. Ez időtől fogva e társulat terjedése sokkal jelentékenyebb lön, s mai nap a föld minden részén lakó keresztények között több millió tagot számlál.

Falusi tanácsadó.

194. Gyakran történik, hogy míg az arcz mosolyog, azalatt a szívben a kinnak lángja lobog. A bűnös másokat igen, de magát meg nem esalhatja.
195. Nyugtalanul vágyódik szívünk a bűn után, s ha el van kötve, ujlag nyugtalanodik, bänkődván, hogy elkövette.
196. Oh ha láthatnád előre a bűn szívkinzó keserű következtéseit, félnél a legparányibb bünt is elkövetni!
197. Károsabb néha a fának a gyökerén rágódó kis féreg, mint a zugó zivatar: egy forró bűnös vágy szivedben több kint okoz, mint bármily súlyos kereszték.

198. Atya! ki galád tetteiddel Isten szent tekintélyét gázolod, mikép várható, hogy gyermekeid a te szülői tekintélyednek hódoljanak?

Szent-István-Társulati ügy.

Szent-István-Társulati rendes új tagok:
Pesten: Koppély Fülöp nagykereskedő; Benkő Dániel gazdasági tanácsos.

Kalocsai érseki megyében: a petrovozellói olvasó-egylet.

Csanádi egyházmegyében: Stockinger Mór ügyvéd és orsz. képviselő.

Erdélyi egyházmegyében: Iváskó Mihály hittanár Sz.-Ujvárt; Müller József orvos Csik-Szeredán; Szöcs Imre lelkész Csik-Sz.-Mihályban.

Bécsben: Begala Sándor; Tóth Sándornő, szül. Vörös Luiza; Kócsi-Horváth Sarolta; Knittel Szalár Sz.-Kereszten.

Könyvhirdetés.

Emich Gusztáv könyvkiadó-hivatalában Pesten (Barátok-tere 7. sz. 1 em.) megjelent, s általa minden hiteles könyvárusnál még folyvást kapható **Imakönyvek**:

I. „Hit, Remény és Szeretet.“ Imakönyv mivel keresztény katolikusok számára. Szerkeszté Sujánszky Antal áldozár. 408 lap, szép fehér papíron, tiszta, könnyen olvasható betűkkel, s két acél metszettel díszítve. Ára: aranymeteszű finom bőrkötésben, tokban 2 frt 20 kr.; acél csat- és keresztel 2 frt 75 kr.; ezüst feszület- és acél csattal 3 frt; díszes ezüst feszület- és ezüst csattal 4 frt 40 kr.

II. „Szentelt Hangok.“ Imakönyv mivel katolikusok számára. A legjobb kuttók szerint rendezte Alfonsz A. 361 lap, szép fehér papíron tiszta könnyen olvasható betűkkel, két acélmetszettel. Kapható ugyanazon kötésekben és ugyanazon áron, mint a „Hit, Remény és Szeretet.“

III. „Minden bölcsesség kezdete az Isten fölelme.“ Imakönyv a mindkét nemű korosabb katolikus ifjuság számára. Münster Renát után, Sujánszky Antal. 16-od rétet, 213 lap. Ára: aranymeteszű finom bőrkötésben, tokkal 1 frt 40 kr.; acél csat- és keresztel 1 frt 90 kr.; ezüst feszület- és acél csattal 2 frt 20 kr.

Adakozások.

A Szent-István-Társulat által Pesten szerzendő házra:

Ngs és ft. Schmidt Szörény iskolai tanácsos ur Budán egyszer mindenkorra 20 frt au. ért.

A pesti növendékpapság magyar egyházirod. iskolája 10 frt a. ér.
Tek. Tassner Antal ur 5 frt. au. ér.

A Szent-László-Társulat részére:

Nagykéri Scitovszky Ker. János bibornok herceg-primás ő eminentiája 2 db magyarországi földterhermentesítési kötelezvényben 2000 frtot.

Szaniszló Ferencz nagyváradi l. sz. püspök ő exja egy állam és egy magyarországi földterhermentesítési kötelezvényben 200 frt.

Ngs és ft. Schmidt Szörény iskolai tanácsos ur Budán 20 frt au. ért.

Helyreigazítás. A „Kath. Néplap“ mult 21-ik számában, a 166-ik lap második hasábjának 9-ik sorában „midőn“ helyett „mieleött“, ugyane laps hasáb 12-ik sorában „filleireit“ helyett „filleireinket“; továbbá a 167-dik lap első hasábjának 23-ik sorában „kiállt viszonyaink“ helyett „kiállt viszontagságaink“ olvasandó.

KIADJA A SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT; FELELŐS SZERKESZTŐ: **KÁDÁS RUDOLF.**

PESTEN EMICH GUSZTÁV M. AKAD. NYOMDÁSZ (BARÁTOK TERE, 7. SZÁM).